

AUTEURS: MARJO VAN HOORN & ESTHER SCHAAREMAN

HET VAKLOKAAAL

04

IN DEZE VIJFDELIGE SERIE NEMEN WE DE LEZER MEE NAAR VERSCHILLENDE KUNSTVAKLOKALEN, MUZIEK, BEELDEND THEATER, DANS EN FILM, IN SCHOLEN VOOR VOORTGEZET ONDERWIJS. HOE ZO'N LOKAAL ERUIT ZIET HEEFT EFFECT OP DE SFEEER, DE CONCENTRATIE EN MANIER VAN WERKEN. WELKE IDEEËN EN VERLANGENS HEEFT EEN KUNSTVAKDOCENT OVER DE INRICHTING VAN ZIJN LOKAAL? EN ZIJN DEZE VERWEZENLIJKT OF NIET?



'Je doet de deur open en ze vliegen naar binnen.' Silvie Looij, docent dans en kunst (algemeen) op het **Vathorst College in Amersfoort**, straalt bijna, terwijl ze het zegt. En jazeker, de aantrekkingskracht van het lokaal is onontkoombaar. Hoog, ruim, met wandvullende spiegels, met een enorme glazen vensterwand waar het licht volop naar binnen valt, die het groen, de weg en de gebouwen aan de overkant van de school zichtbaar maakt en het lokaal als het ware laat versmelten met de omgeving. En je ziet in een oogopslag: hier kan het lijf, de dans, centraal staan.

Kunst is een pijler van het Vathorst. Daar geeft niet alleen het aantal kunstvakcollega's (16) blijk van, maar ook de vaklokale en andere voorzieningen. De hechte samenwerking met de lokale culturele infrastructuur draagt er ook een steentje aan bij. Zo heeft de danssectie (drie vrouw sterk) drie vaklokale ter beschikking, die gedeeld worden met de dansschool van Scholen in de Kunst (verzorgt lessen, cursussen, projecten en voorstellingen beeldend, dans, muziek en theater). En in het ICOONtheater kunnen niet alleen dans- en theatervoorstellingen worden bezocht, maar ook de producties van onder meer de derdeklassers en de examenkandidaten. Naast

buur is Bibliotheek Eemland. De directie stimuleert, draagt ideeën aan en zorgt voor de financiële armslag om externe dansdocenten in te huren die beschikken over specifieke expertise die nodig kan zijn.

'Het is pure luxe,' zegt Looij. 'Leerlingen uit de tweede klas kunnen bijvoorbeeld makkelijk even overlopen naar het lokaal waar de examenleerlingen bezig zijn aan hun schoolonderzoek dans; je kunt groepjes maken en die in de twee andere lokale laten werken; je kunt leerlingen bij de balustrades in de gangen laten dansen. Een levendig (voor) beeld voor de medeleerlingen die uit een van de andere leerhuizen komen. Regelmatig komen er

leerlingen die op weg naar huis zijn langs; ze blijven hangen na het laatste lesblok dat ik geef. De muziek, de sfeer trekt hen aan en ze weten hoe het werkt: 'Sil, mag ik een snoertje, even mee-oefenen?'

'In de derde klassen hebben de leerlingen twee kunstvakken, dan pakken we als kunstvaksecties gezamenlijk eenzelfde thema aan. Dit jaar stond het werk van Panamarenko centraal. Tijdens de verschillende kunstvaklessen kunnen leerlingen dan - als het rooster technisch mogelijk is - bij elkaar naar binnenlopen om ideeën uit te wisselen, samen te associëren naar aanleiding van het thema, inspiratie te vinden in elkaars werk. In feite is het een soort muziek-beeldend-dans-theaterleerhuis. Een droom is dat alle kunstvaklokale altijd tegelijk gebruikt kunnen worden door de leerlingen, dat er een grote podiumkunstwerkplaats ontstaat.'

Ik loop met Anne Dekker, sinds 2005 docent dans op **Stad en Esch in Meppel**, de brede trappen op naar de dansstudio. Dekker vertelt: 'Sinds 2014 hebben we een groot, modern gebouw. De kunstvaklokale vormen het hart, ze verbinden het lyceum aan de ene kant en het vmbo-beroepencollege, het praktijkonderwijs en het vso aan de andere kant.' De route naar de kunstvaklokale is gemarkeerd met opvallende illustraties. Eenmaal in de dansstudio kan je niet om het in levensgrote neonletters gegoten 'DANS' heen. Drie aan elkaar geschakelde ruimtes met grote spiegelwanden, gordijnen ervoor, een licht- en geluidsinstallatie, een zwarte dansvloer, een barre. 'Die is eigenlijk voor de examenklassen, maar geeft de ruimte allure. Ik heb zelfs een headset voor als ik niet bij stem ben. Aan alles is gedacht.' Dekker vertelt hoe de studio er gekomen is. 'Eerst gaven we les in de nieuwe theaterzaal, in de gymzaal, of een leeg lokaal



zonder stoelen en tafels - dat deed het vak geen recht.' De relatief nieuwe vergaderzalen en keukens van de directies werden omgebouwd tot de huidige dansstudio: Dekker vindt dat een mooie illustratie van hoe de directie over de kunstvakken denkt. 'Onze directeur schreef zo'n 10 jaar geleden een manifest waarin hij pleitte voor creativiteit als centrale waarde van ons onderwijs. Dat zijn geen loze woorden geweest. Alle kunstvakken worden hier op examenniveau gegeven.' 'We kregen de vrije hand bij

de inrichting en vroegen advies aan een bedrijf gespecialiseerd in theater- en dansstudio's. Het eerste jaar probeerden we uit wat werkte en wat we wilden; gordijnen, een airco (de ruimte was natuurlijk niet ontworpen als dansplek), 'sunscreens' en verduisteringsgordijnen, een tassenhok en schoenenrekken op de gang (zodat het lokaal tijdens de dansles leeg kan blijven).' Met 'roomdividers' is het mogelijk verschillende werkplekken te maken. Handig, vindt Dekker, want de warming-up is vaak klassikaal, maar leerlingen doen veel opdrachten in groepjes. 'Onze lessen draaien om dansexpressie. Dat je je goed en vertrouwd voelt in je lichaam,

en dat je leert je te uiten. Het instuderen van allerlei passen vinden we minder relevant.' Het lokaal wordt intensief gebruikt. 'Niet alleen door ambitieuze bovenbouwleerlingen, maar ook door leerlingen die nog even willen oefenen. Anderen komen gewoon lekker dansen na schooltijd, in pauzes of in tussenuren.' Twee leerlingen komen Dekker vragen of ze nog even iets mogen voorbereiden - dat mag, we zijn klaar. Dekker: 'We hebben een fantastisch lokaal. Ik heb veel dansles gegeven, ook buiten het onderwijs, maar ik moet eerlijk zeggen dat ik nooit eerder in zo'n mooie, complete en professionele studio heb lesgegeven.'

